

Moldàvia torna a l'imperi

L'arribada a la presidència del neocomunista Petru Lucinschi representa el rebuig de Moldàvia a ser l'alumne més obediènt del Fons Monetari Internacional, però el país més pobre d'Europa.

Moldàvia és l'antiga regió romanesa de Besaràbia. Hitler va lliurar-la a Stalin arran del pacte germano-soviètic.

Moldàvia, finalment, ha fet el que en els seus dies van fer Ucraïna i Bielorrússia: substituir l'*apparàtxik*-president aparentment nacionalista i corresponsable del desmantellament de l'URSS per un altre president, també *apparàtxik* però encara fidel a algunes essències soviètiques i fins i tot russòfones. El canvi de Mircèa Snegur per Petru Lucinschi és una mena d'alternança a la desesperada provocada per un fet insistent: Moldàvia és ara com ara el país més pobre d'Europa, més encara que Albània.

Literalment acorralats pel capitalisme més salvatge durant el mandat de Snegur, la majoria dels moldaus han apostat finalment per Lucinschi després de sentir dels llavis d'aquest neocomunista socialdemocratitzat frases esperançadores: "Sóc partidari de les reformes i del mercat, però amb orientació social". Lucinschi té clar que cal fer més intenses i bones les relacions amb Moscou, perquè és a Rússia on podrà trobar els recursos per poder fer realitat el seu programa. I ho sap perquè entre 1992 i 1993 ell va ser l'ambaixador moldau davant del Kremlin. Però també per un historial de més pes encara: Lucinschi va ser un destacat dirigent del PCUS i membre del Comitè Central fins els últims dies de l'URSS. Un currículum que fa encara més insistents les acusacions de neocomunisme i sovièticisme que el líder moldau neutralitza dient: "Si la gent sent nostàlgia del passat jo no en tinc cap culpa".

Els moldaus se senten nostàlgics, lògicament, dels temps en què a les cases no faltava mai l'aigua calenta, els hospitals atienien els malalts i les escoles obrien cada dia per als nens i joves. Ara predomina la misèria, la por a caure malalts o les escoles caient a trossos. I els moldaus no poden deixar d'associar tanta catàstrofe a l'ajustament neoliberal imposat pel règim de Snegur que ha fet de Moldàvia "l'alumne més obediènt del Fons Monetari Internacional a l'espai de la Comunitat d'Estats Independents" segons reconeixia el mateix FMI poc abans de les eleccions. Corsecats per la mala vida, no han servit de res les xifres macroeconòmiques optimistes -inflació dominada al 15%, creixement del 3%- i les urnes han fet fora els gestors de la teràpia capitalista.

Ara Lucinschi, afegint al quadre macroeconòmic favorable les seves bones connexions amb Moscou, intentarà que Moldàvia torni a ser una bona reserva agroalimentària per a Rússia com va ser-ho en temps

soviètics. La presència del 14è cos de l'ex-Exèrcit Roig (d'on va emergir el general Lébed) per garantir els drets dels 700.000 russos de la regió de Transnístria no serà per a ell un *cassus belli* com va arribar a ser-ho durant els primers temps del règim de Snegur. Ben al contrari Lucinschi ha deixat ben clar que les fronteres són inamovibles. I que tot i ser de cultura romanesa, Moldàvia és un país que ha optat per tenir fesomia pròpia i, per tant, no consentirà que es reengeguin els moviments pro Romania. Això ja ho va entendre l'ara derrotat Snegur l'any 1994, quan va fer tot el possible perquè els nacionalistes "romanistes" perdessin el referèndum que plantejava o la independència o retorn de Moldàvia a la sobirania de Bucarest.

I és que de fet Moldàvia és una regió romanesa anomenada Besaràbia que va passar a l'òrbita de Moscou arran del pacte germano-soviètic. Hitler va permetre a Stalin endur-se un tros de Romania, tot i que Romania tenia un gran potencial feixista i arribaria ser un bon aliat del *führer*. I és que tots dos dictadors menyspreaven tant els romanesos que els titllaven de "gitanos" i de "prostitutes" com ha recordar recentment el líder ultradretà rus Vladimir Jirinovski.

Aquests antecedents continuen pesant molt en l'encaix geopolític de la vella Besaràbia. Ara sembla que Moldàvia, amb l'elecció de Petru Lucinschi ha optat no solament per renunciar als vincles nacionals romanesos sinó, fins i tot a la independència d'opereta de l'etapa postsoviètica. I així anar tornant, a poc a poc, a la protecció imperial que tant ha trobat a faltar.

Llibert Ferri